

TA'LIM JARAYONIGA PEDAGOGIK INNOVATSIYALARNING TADBIQ ETISHNING MUHIM JIHATLARI

Parmonova Dilafruz Orzikulovna

Samarqand Shahar

124- sonli Davlat maktabgacha

ta'lim tashkiloti metodisti,

<https://doi.org/10.5281/zenodo.14737383>

Annotatsiya:

Mazkur maqolada pedagogik innovatsiyalarning ta'lim jarayoniga tadbqiq etilishining muhim jihatlari tahlil qilingan. Maqolada o'qituvchilarning malakasini oshirish, o'quv jarayonini texnologik ta'minlash va o'quvchilarning individual ehtiyojlarini hisobga olgan holda o'qitishning samaradorligini oshirishning ahamiyati yoritilgan. Pedagogik innovatsiyalarning ta'limga kiritilishi o'quvchilarning ijodiy va tanqidiy fikrlash ko'nikmalarini rivojlantirishda muhim rol o'ynashi ta'kidlanadi.

Tayanch so'zlar:

Pedagogik innovatsiyalar, Raqamli texnologiyalar, Interaktiv ta'lim, Shaxsiylashtirilgan yondashuv, O'qituvchi malakasi, Ta'lim jarayoni, Ta'lim sifatini oshirish

Zamonaviy ta'lim tizimi doimiy o'zgarishlar va yangilanishlarga ehtiyoj sezmoqda. Bu jarayonda pedagogik innovatsiyalar ta'limning rivoji va samaradorligini oshirishda muhim ahamiyat kasb etadi. Pedagogik innovatsiyalar ta'lim jarayoniga yangi yondashuvlar, texnologiyalar va metodlarni joriy etishni anglatadi. Ushbu jarayon ta'lim sifatini oshirishga, o'quvchilarning qobiliyatlarini kengroq rivojlantirishga, ularning ehtiyojlarini qondirishga yo'naltirilgan. Pedagogik innovatsiyalarni to'g'ri va samarali qo'llash orqali zamonaviy ta'lim jarayonini sifat jihatidan yangi bosqichga olib chiqish mumkin.

Pedagogik innovatsiyalar – bu ta'lim jarayonini yaxshilashga qaratilgan yangi texnologik, ilmiy va metodologik yondashuvlar majmuasidir. Innovatsiyalar o'qitishning an'anaviy uslublarini zamonaviylashtirish va ta'limni rivojlantirish uchun imkoniyatlar yaratadi. Bu o'zgarishlar o'qituvchi va o'quvchilar o'rtasidagi munosabatlar sifatini oshirish, ta'lim jarayonini interaktiv qilish, shaxsiylashtirilgan yondashuvlarni joriy etish imkonini beradi.

Pedagogik innovatsiyalar quyidagi asosiy yo'nalishlar orqali ta'lim jarayoniga tadbqiq etiladi:

Interaktiv ta'lim usullari: Bu yondashuv o'quvchilarni dars jarayoniga faol jalb qilishni ta'minlaydi. Masalan, loyiha ishlari, guruhli muhokamalar, rolli

o'yinlar va muammoli vaziyatlar asosida o'qitish usullari interaktiv ta'limning asosiy usullari hisoblanadi.

Axborot texnologiyalaridan foydalanish: Raqamli texnologiyalarni joriy etish orqali ta'lim jarayonida onlayn platformalar, elektron darsliklar va virtual laboratoriyalardan foydalanish imkoniyatlari kengayadi.

Differensiyal va shaxsiylashtirilgan yondashuvlar: Har bir o'quvchining ehtiyoj va qobiliyatlariga mos ravishda ta'lim usullarini qo'llash ta'lim samaradorligini oshirishga yordam beradi. Bu yondashuvda har bir o'quvchi o'ziga qulay va samarali o'qitish uslubi asosida bilim oladi.

Pedagogik innovatsiyalarni ta'lim jarayoniga samarali joriy etish uchun bir qator muhim jihatlarga e'tibor berish lozim. Ushbu jihatlar ta'lim sifatini oshirish va innovatsiyalarni to'g'ri va tizimli tarzda tatbiq qilish imkoniyatini beradi.

1. O'qituvchilarning innovatsion yondashuvlari va malakasini oshirish: O'qituvchilar innovatsion texnologiyalar va usullarni qo'llash bo'yicha zarur bilim va ko'nikmalarga ega bo'lishi lozim. Innovatsiyalarni samarali tatbiq etish uchun o'qituvchilarni malaka oshirish kurslari va treninglar bilan ta'minlash muhim ahamiyat kasb etadi. O'qituvchi yangiliklarni qabul qilishga tayyor va o'z pedagogik faoliyatida ularni qo'llashga qodir bo'lishi kerak.

2. O'quv jarayonini moslashtirish va texnologiyalardan foydalanish: Ta'limda raqamli texnologiyalar va innovatsion uslublardan foydalanish ta'lim sifatini oshirishga yordam beradi. Raqamli platformalar, interaktiv darslar va multimedia materiallari o'quvchilarning darsga qiziqishini oshirib, o'qitish jarayonini osonlashtiradi. Shu bilan birga, texnologiyalardan foydalanishda ulardan maqsadli va samarali foydalanishni ta'minlash lozim.

3. Innovatsion metodlar va ta'lim strategiyalarini joriy etish: Innovatsion yondashuvlarni o'quv dasturlariga kiritish ta'lim jarayonining samaradorligini oshiradi. Masalan, loyihaviy ta'lim, STEAM (fan, texnologiya, muhandislik, san'at va matematika) yondashuvlari, tahliliy va ijodiy fikrlashni rivojlantiruvchi metodlar ta'lim jarayoniga tatbiq etilishi zarur.

4. O'quvchilarning faolligini oshirish va individual yondashuv: Pedagogik innovatsiyalar ta'lim jarayonida o'quvchilarning faolligini oshirish va ularga individual yondashishni ta'minlash imkoniyatini beradi. Har bir o'quvchining ehtiyojlari va imkoniyatlariga mos ravishda o'qitish uslublarini qo'llash orqali ta'lim samaradorligini oshirish mumkin. Shu bilan birga, o'quvchilarni ijodiy faoliyatga jalb qilish va ularning tanqidiy fikrlash ko'nikmalarini rivojlantirish ham pedagogik innovatsiyalarning muhim jihatlaridan biridir.

Pedagogik innovatsiyalar zamonaviy ta'lim tizimini rivojlantirishda katta ahamiyatga ega. Ular ta'lim jarayonini samarali, interaktiv va individuallashtirilgan qilish imkonini beradi. Innovatsiyalarni muvaffaqiyatli tatbiq etish uchun o'qituvchilarni malaka oshirish, o'quv jarayonini texnologiyalar bilan ta'minlash va o'quvchilarning ehtiyojlarini inobatga olish muhimdir.

Xulosa qiladigan bo'lsak, pedagogik innovatsiyalar ta'lim sifatini yaxshilash va zamonaviy ta'lim jarayonini tashkil qilishda asosiy omillardan biri sifatida namoyon bo'lmoqda. Ular yordamida ta'lim samaradorligini oshirish, o'quvchilarni faol o'qitish jarayoniga jalb qilish, ularning qobiliyatlarini kengroq rivojlantirish mumkin. Innovatsion yondashuvlarni muvaffaqiyatli tatbiq etish o'qituvchilarning malakasi, zamonaviy texnologiyalar bilan ta'minlanish va individual yondashuvlardan foydalanishga bog'liq. Shu tarzda pedagogik innovatsiyalar ta'lim jarayonini zamonaviylashtirish va o'qitish sifatini yangi bosqichga olib chiqishga xizmat qiladi

Adabiyotlar ro'yxati:

1. Dewey, J. (2004). Demokratiya va ta'lim. Toshkent: Sharq nashriyoti.
2. Yuldashev, M. (2019). Raqamli ta'lim va pedagogik texnologiyalar. Toshkent: Fan va texnologiya nashriyoti.
3. Kasimova Ozoda Khudoynazarovna. (2024). TECHNOLOGY FOR INCREASING THE SOCIAL ACTIVITY OF TEACHER WIVES AND GIRLS. IJTIMOY FANLARDA INNOVATSIYA ONLAYN ILMIY JURNALI, 4(6), 94–97. Retrieved from <https://sciencebox.uz/index.php/jis/article/view/11421>
4. Kasimova, O. (2025). SOCIO-PEDAGOGICAL ANALYSIS OF THE DEVELOPMENT OF SOCIAL ACTIVITY OF WOMEN TEACHERS. Ижтимоий-гуманитар фанларнинг долзарб муаммолари Актуальные проблемы социально-гуманитарных наук Actual Problems of Humanities and Social Sciences., 5(1), 464–472. <https://doi.org/10.47390/SPR1342V5I1Y2025N64>

